

Suuntaviivat covid-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle

Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry (jäljempänä Teosto) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikon mukaisesta asiasta.

Yleistä rajoitusten purkamisesta

Nyt valmisteltavalla exit-strategialla on valtava merkitys musiikkialalle ja kulttuurille yleisemminkin. Musiikkiala on tutkitusti yksi koronapandemiasta eniten kärsineitä toimialoja, jossa liiketoiminta on ollut rajoitusten vuoksi keskeytyneenä jo yli vuoden. Kulttuuriala työllistää Suomessa 135 000 ihmistä, joista kolmannes työllistää itse itsensä freelancereina. Pelkästään musiikkialan menetykset kokoontumisrajoituksista ovat vuonna 2020 olleet 254,6 miljoonaa euroa, josta tukia on saatu vain noin kymmenesosan verran.

Musiikkitapahtumien tarpeet tulee huomioida yhteiskunnan yhteisessä exit-suunnitelmassa. Musiikkiala tarvitsee selkeät askelmerkit, jotta sillä on konkreettinen mahdollisuus suunnitella lähiaikojen toimintaansa ja toimia terveysturvallisesti. Parhaiten tämä syntyy, kun alan toimijoiden kanssa käydään tiivistä, ennakoivaa dialogia, alan toimijoiden tarpeita kuunnellen.

Avaamisen aikataulu

Teosto pitää tärkeänä, että kulttuurialan ja tapahtuma-alan rajoituksia pyrittäisiin purkamaan niin pian kuin se terveysturvallisesti on suinkin mahdollista. Suomen musiikkiala otti koronan iskut vastaan ensimmäisenä ja se myös toipuu siitä viimeisenä.

Sulkujen purkamisen ajankohta on kesän osalta erityisen merkittävä. Musiikkialan kannalta kesä on kriittinen, sillä isojen festivaalien merkitys alan tulonmuodostuksessa on suuri. Kesäkaudella kerätään selvästi suurin osa myös elävän musiikin tekijänoikeuskorvauksista: kesä-elokuussa kerätään lähes 60 % Teoston konserttialueen tekijänoikeustuloista. Useat alkukesän isot festivaalit ovat viime päivinä ilmoittaneet peruutuksista, mistä syystä loppukesän tapahtumien järjestäminen on musiikkialan toipumisen kannalta äärimmäisen tärkeää.

Avaamisen kriteerit

Yhteiskunnan avautumisen tulisi perustua samoihin kriteereihin kuin muillakin toimialoilla. Yhteiskunnan avautuessa musiikki- ja tapahtumaelinkeinoa ei voida rajoittaa muita elinkeinoja tiukemmin vaan kohtelun tulee olla yhdenvertaista. Esittävien taiteiden elinkeinonvapautta rajoitettiin ensimmäisenä, joten niitä tulisi myös pyrkiä avaamaan ensimmäisten joukossa.

Erityisesti yleisötilaisuuksien ja ravintolatoiminnan säätelyn eritahtisuus eriarvoistaa elinkeinoharjoittajia. Yleisötilaisuuksien ja ravintolatoiminnan rajoitukset koskettavat molemmat valtaosaa elävän musiikin

tapahtumajärjestäjistä. Siksi ravintolatoimintaa ja tapahtumajärjestämistä koskevat rajoitukset eivät voi oleellisesti poiketa toisistaan.

Suunnitelmaan tulisi myös liittää tieto siitä, milloin rokotekattavuus on tämänhetkisen tiedon valossa sillä tasolla, että tosiasiallista lähikontaktin välttämistä tai muita rajoituksia ei enää tarvita.

Avaamisen keinot

Olisi ensiarvoisen tärkeää, että kaikki käytettävissä olevat keinot alan toiminnan käynnistämiseksi otettaisiin käyttöön. Näihin kuuluu myös nopea koronapassin käyttöönotto, josta on jo olemassa kansainvälisiä esimerkkejä. Koronapassi tulisi ottaa käyttöön muodossa, jossa siihen sisältyisivät rokotepassin lisäksi myös negatiiviset testitulokset, jolloin se olisi yhdenvertaisesti kaikkien käytettävissä.

Koronapassin käyttöönotto mahdollistaisi riittävät yleisömäärät monille konserteille, kulttuuritiloille ja tapahtumille ja siten tarjoaisi työmahdollisuuksia laajalle määrälle musiikkialan ekosysteemiä.

Myös ulkoilmakonsertit tulisi mahdollistaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, kun esimerkiksi ravintoloiden ulkoterassit avautuvat.

Helsingissä 16.4.2021

Risto Salminen
Toimitusjohtaja
Säveltäjän Tekijänoikeustoimisto Teosto ry

Vappu Aura
Viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja
Säveltäjän Tekijänoikeustoimisto Teosto ry